

PATVIRTINTA

Švenčionių rajono savivaldybės tarybos

2018 m. birželio 29 d. sprendimu Nr. T-136

GLOBOS CENTRO VEIKLOS IR VAIKO BUDINČIO GLOBOTOJO VYKDOMOS PRIEŽIŪROS ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE ORGANIZAVIMO IR KOKYBĖS PRIEŽIŪROS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Globos centro veiklos ir vaiko budinčio globotojo vykdomos priežiūros Švenčionių rajono savivaldybėje organizavimo ir kokybės priežiūros tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) nustato globos centro veiklos tikslą ir funkcijas, budinčio globotojo, socialinio globėjo veiklą, pagalbos budintiems globotojams, socialiniams globėjams organizavimą ir teikimą, globos centro, budinčio globotojo ir socialinio globėjo veiklos finansavimą, globos centro veiklos kokybės priežiūrą.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **budintis globotojas** - fizinis asmuo, atitinkantis Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse globėjui (rūpintojui) keliamus reikalavimus, išklauses globėjų ir tėvių mokymus ir budinčių globotojų konsultavimo kursus, pagal su globos centru sudarytą tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartį prižiūrintis likusius be tėvų globos vaikus, socialinės rizikos vaikus, su kuriais nėra susietas giminystės ryšiais, arba šioje sutartyje nustatytais atvejais teikiantis kitokią pagalbą vaiko tėvams, siekiant grąžinti vaiką į šeimą. Budintis globotojas vykdo veiklą pagal individualios veiklos pažymėjimą;

2.2. **globos centras** - socialinių paslaugų įstaiga, kuri, įgyvendindama vaiko globėjo (rūpintojo) teises ir pareigas, pagal tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartį perduoda likusį be tėvų globos vaiką, socialinės rizikos vaiką prižiūrėti budinčiam globotojui, teikia ir organizuoja socialines paslaugas bei kitą pagalbą pagal poreikį vaikui ir budinčiam globotojui, taip pat kitokią pagalbą vaiko tėvams, siekiant grąžinti vaiką į šeimą;

2.3. **globos koordinatorius** - globos centro socialinis darbuotojas, socialinis pedagogas, psichologas, atestuotas darbuotojas, koordinuojantis pagalbą budinčiam globotojui, socialiniam globėjui, globėjui giminaičiui, šeimynų dalyviams, tėviams. Atestuotas darbuotojas gali būti tik globėjų giminaičių, tėvių globos koordinatoriumi;

2.4. **individualus pagalbos vaikui planas** - pagalbos priemonių visuma, užtikrinanti globojamo (rūpinamo), prižiūrimo vaiko (toliau - vaikas) poreikius ir sudaranti sąlygas visaverčiam vaiko fiziniam, emociniam, protiniam, dvasiniam, socialiniam vystymuisi bei suteikianti pagalbą vaiką prižiūrintiems, globojantiems (besirūpinantiems) asmenims;

2.5. **socialinis globėjas** - fizinis asmuo, globojantis (rūpinantis) su juo giminystės ryšiais nesusijusį vaiką savo gyvenamojoje vietoje, natūralioje šeimos aplinkoje įgyvendinantis Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse numatytas vaiko globėjo teises ir pareigas, yra vaiko atstovas pagal įstatymą. Socialinis globėjas gali būti įdarbintas globos centre (išskyrus atvejus, kai globojama (rūpinamasi) vaikais, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), tačiau negali teikti paslaugų sau ar būti paskirtas savo globos koordinatoriumi, gali vykdyti veiklą ir pagal individualios veiklos pažymėjimą, prižiūredamas vaikus pagal globos centro ir socialinio globėjo sudarytą tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartį;

2.6. kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatyme, socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintų Vaiko laikinosios globos (rūpybos) nuostatų sąvokas.

3. Budinčiu globotoju ar socialiniu globėju asmuo skiriamas tik tada, kai laikinuoju globėju (rūpintoju) šeimoje pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nuostatas negali būti skiriamas vaiko artimasis giminaitis.

II SKYRIUS

GLOBOS CENTRO VEIKLOS TIKSLAS IR FUNKCIJOS

4. Pagrindinis globos centro veiklos tikslas – užtikrinti, kad visiems Švenčionių rajono savivaldybėje (toliau – Savivaldybė) gyvenantiems įvaikintiems vaikams, socialinių globėjų, globėjų giminaičių globojamiems (rūpinamiems) vaikams, budinčių globotojų prižiūrimiems vaikams bei budintiems globotojams, socialiniams globėjams, globėjams giminaičiams, įtėviams ar asmenims, ketinantiems jais tapti, būtų prieinama ir suteikiama reikalinga konsultacinė, psichosocialinė, teisinė ir kita pagalba siekiant tinkamo vaiko, įvaikio ugdymo ir auklėjimo šeimai artimoje aplinkoje.

5. Globos centro funkcijos:

5.1. organizuoja budinčių globotojų, socialinių globėjų, globėjų giminaičių, įtėvių paiešką;

5.2. konsultuoja, vykdo pasirengimą, vertina asmenis, pageidaujančius globoti (rūpintis), įvaikinti ar tapti budinčiais globotojais, asmenis, siekiančius steigti šeimynas pagal Globėjų ir įtėvių mokymo ir konsultavimo programas (toliau-GIMK);

5.3. parenka vaikui budintį globotoją, socialinį globėją, globėją giminaitį ir teikia jo kandidatūrą Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) teritoriniam skyriui;

5.4. vykdo tęstinius periodinius budinčių globotojų, socialinių globėjų, globėjų giminaičių, įtėvių, šeimynų dalyvių, bendruomeninių vaikų globos namų socialinių darbuotojų (socialinių pedagogų) mokymus pagal GIMK programas;

5.5. ne rečiau kaip kas 6 mėnesius nuo dienos, kai budintis globotojas, socialinis globėjas, globėjas giminaitis baigia GIMK programas, vykdo budinčių globotojų, socialinių globėjų, globėjų giminaičių tinkamumo globoti (rūpintis), prižiūrėti vaikus vertinimą pagal GIMK programas ir teikia siūlymus Tarnybos teritoriniam skyriui dėl budinčių globotojų, socialinių globėjo, globėjų giminaičių tinkamumo globoti (rūpintis), prižiūrėti vaikus;

5.6. dalyvauja vaiko laikinos globos (rūpybos) peržiūrose;

5.7. koordinuoja pagalbos teikimą vaikams, prižiūrimiems budinčių globotojų, budintiems globotojams bei socialiniams globėjams, teikia ar organizuoja reikiamą pagalbą (socialines paslaugas, psichosocialinę, konsultacinę, teisinę ir kitą pagalbą);

5.8. budintiems globotojams, esant poreikiui ir galimybėms, socialiniams globėjams, globėjams giminaičiams, šeimynos dalyviams organizuoja laikino atokvėpio paslaugas;

5.9. įgyvendina vaiko, kurį prižiūri budintis globotojas, globėjo (rūpintojo) ir vaiko atstovo pagal įstatymą teises bei pareigas. Globos centras gali suteikti įgaliojimus budinčiam globotojui atstovauti vaikui sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų, švietimo ar kitose įstaigose, institucijose, organizacijose;

5.10. kiekvieną mėnesį vaikui išlaikyti moka budinčiam globotojui pinigines lėšas ir atlygį už vaiko priežiūrą (toliau – atlygis budinčiam globotojui);

5.11. vertina budinčio globotojo, socialinio globėjo, globėjo giminaičio vykdomos veiklos kokybę;

5.12. pildo vaiko (kai nustatyta laikinoji globa (rūpyba) aplankymo aktą ir teikia susistemintą informaciją ir (ar) vaiko aplankymo akto kopiją Tarnybos teritoriniam skyriui, vadovaudamasis socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu patvirtintais Vaiko laikinosios globos (rūpybos) nuostatais;

5.13. bendradarbiauja su Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriumi (toliau – Socialinės paramos skyrius), tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi, kitomis socialinių paslaugų įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis;

5.14. bendradarbiauja su socialiniais darbuotojais, teikiančiais socialinę priežiūrą socialinės rizikos šeimoms;

5.15. pagal poreikį bendradarbiauja su vaiko (jei tai neprieštarauja jo interesams) biologiniais tėvais, paruošia vaiką susitikimams su biologiniais tėvais, dalyvauja vaiką grąžinant biologiniams tėvams. Globos centras sudaro tinkamas sąlygas vaiko biologinei šeimai ir vaikui susitikti globos centre ar kitoje sutartoje vietoje, jei tai neprieštarauja vaiko interesams;

5.16. renka, analizuoja duomenis apie budinčius globotojus, socialinius globėjus, globėjus giminaičius, įtėvius ir keičiasi informacija su savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriumi, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi, socialinių paslaugų įstaigomis, Tarnybos teritorinio skyriaus specialistais;

5.17. vykdo gerosios patirties vaiko globos (rūpybos), priežiūros, įvaikinimo srityse sklaidą;

5.18. atlieka kitas teisės aktuose numatytas funkcijas.

5.19. Globos centras gali sudaryti bendradarbiavimo sutartį su bendruomeniniais vaikų globos namais, kuriuose būtų apgyvendinami vaikai bet kuriuo paros metu skubios laikinosios globos atvejais arba laikino atokvėpio paslaugų teikimui (jei nėra pakankamai budinčių globotojų, galinčių suteikti šias paslaugas).

III SKYRIUS BUDINČIO GLOBOTOJO, SOCIALINIO GLOBĖJO VEIKLA

6. Budintis globotojas ir socialinis globėjas prižiūri vaiką pagal globos centro ir budinčio globotojo tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sudarytą sutartį, kurios formą tvirtina globos centro direktorius (toliau – sutartis). Sutartyje turi būti sulagta dėl šių sąlygų:

6.1. sutarties šalys;

6.2. sutarties objektas ir tikslas;

6.3. vaiko globos (rūpybos vieta);

6.4. prižiūrimų vaikų skaičius ir amžius, kokių poreikių vaikų budintis globotojas vienu metu įsipareigoja prižiūrėti;

6.5. lėšų vaikui išlaikyti (vaiko globos (rūpybos) išmokos pagal Išmokų įstatymą) bei atlygio už vaiko priežiūrą dydis ir mokėjimo tvarka;

6.6. laikino atokvėpio budinčiam globotojui suteikimo tvarka;

6.7. sutarties šalių atsakomybė dėl netinkamo sutarties sąlygų vykdymo;

6.8. kitos budinčio globotojo ir globos centro teisės ir tarpusavio įsipareigojimai;

6.9. pagalbos teikimo budinčiam globotojui ir vaikui tvarka;

6.10. sutarties nutraukimo sąlygos ir tvarka.

7. Budinčiam globotojui pradėjus teikti paslaugas tėvų globos netekusiam vaikui ar jas nutraukiant, tarp globos centro ir budinčio globotojo pasirašomas vaiko apgyvendinimo ar grąžinimo aktas, kuriuose fiksuojamos vaiko priežiūros pradžios ir pabaigos datos.

8. Budintis globotojas vykdo vaiko priežiūrą:

8.1. kriziniais atvejais (iki 3 mėnesių), kai vaiką reikia skubiai, bet kuriuo paros metu apgyvendinti saugioje aplinkoje;

8.2. siekiant suteikti laikiną atokvėpį kitiems budintiems globotojams, socialiniams globėjams, globėjams giminaičiams, šeimynos dalyviams (iki 1 mėnesio per kalendorinius metus, išimtiniais atvejais, pvz., susirgus kitam budinčiam globotojui, mirus artimajam – iki 3 mėnesių);

8.3. tol, kol baigsis vaiko laikinoji globa (rūpyba) ir vaikas bus grąžintas biologiniams tėvams ar jam bus nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), ar jis bus įvaikintas.

9. Budintis globotojas, socialinis globėjas vienu metu prižiūri ne daugiau kaip 3 vaikus. Bendras vaikų skaičius budinčio globotojo šeimoje su savais vaikais - ne daugiau kaip 5. Prižiūrimų vaikų skaičius gali būti didesnis išimtiniais atvejais, kai neišskiriami broliai ir seserys ir yra rašytinis budinčio globotojo sutikimas.

10. Budinčio globotojo šeimoje negali būti apgyvendinti vaikai, tuo metu sergantys ūmiomis infekcinėmis ligomis ar kitomis pavojingomis užkrečiamomis ligomis.

11. Socialinis globėjas gali globoti (rūpintis) vaiką:

11.1. kriziniais atvejais (iki 3 mėnesių), kai vaiką reikia skubiai bet kuriuo paros metu apgyvendinti saugioje aplinkoje;

11.2. iki vaikas bus gražintas biologiniams tėvams, jam bus nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) ar jis bus įvaikintas;

11.3. teikdamas laikino atokvėpio paslaugas kitiems socialiniams globėjams, globėjams giminaičiams, budintiems globotojams, šeimynos dalyviams (iki 1 mėnesio per kalendorinius metus, išimtiniais atvejais (susirgus socialiniam globėjui, mirus artimajam) iki 3 mėnesių);

11.4. kuriam nustatyta nuolatinė globa (rūpyba).

12. Budintis globotojas, socialinis globėjas, prižiūrėdamas, globodamas (besirūpindamas) vaiką:

12.1. užtikrina vaiko saugumą ir pasitikėjimą skatinančius santykius;

12.2. skatina dvasinį ir moralinį vaiko tobulėjimą, stiprina vaiko savivertę, ugdo jo pareiškumą;

12.3. užtikrina reikiamą paramą vaiko gerovei;

12.4. užtikrina vaiko bendravimą su biologine šeima Globos centro nustatyta tvarka;

12.5. atsako už individualaus pagalbos vaikui plano įgyvendinimą;

12.6. konsultuojasi su globos centro specialistais dėl reikiamos pagalbos vaikui;

12.7. užtikrina vaiko saugumą, nepalieka jo be tinkamos priežiūros;

12.8. bendradarbiauja su sveikatos priežiūros įstaigų, švietimo ir ugdymo, socialinių paslaugų įstaigų specialistais, rūpinasi vaiko ugdymu, sveikatos priežiūra ir kt.;

12.9. naudojami globos centro siūloma pagalba, analizuoja ir vertina savo veiklą, tobulina savo profesinę kompetenciją ir dalyvauja supervizijose;

12.10. vykdo kitas funkcijas, reikalingas siekiant užtikrinti vaiko fizinę, emocinę, socialinę gerovę.

13. Vaiko, kuriam Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka globa (rūpyba) nustatyta globos centre, priežiūros ir gyvenamoji vieta negali būti globos centro buveinės vieta.

IV SKYRIUS

PAGALBOS BUDINTIEMS GLOBOTOJAMS, SOCIALINIAMS GLOBĖJAMS, GLOBĖJAMS, ĮTĖVIAMS, BENDRUOMENINIŲ VAIKŲ GLOBOS NAMŲ DARBUOTOJAMS KOORDINAVIMAS IR TEIKIMAS

14. Globos centras teikia pagalbą budinčiam globotojui, socialiniam globėjui, globėjui giminaičiui, šeimynos dalyviui tiek prieš vaiko apgyvendinimą pas budintį globotoją, socialinį globėją, globėją giminaitį, šeimynos dalyvį, tiek priežiūros ar globos (rūpybos) metu.

15. Globos centro teikiama ir (ar) organizuojama pagalba – budinčių globotojų, socialinių globėjų, globėjų giminaičių, šeimynos dalyvių, įtėvių atrankos, konsultavimo ir mokymo, tarpininkavimo paslaugos, psichosocialinė pagalba, psichoterapija, intensyvi pagalba, laikino atokvėpio paslaugos, budinčių globotojų, socialinių globėjų, globėjų giminaičių vykdomos veiklos kokybės vertinimas, teisinė, sociokultūrinė ar kita pagalba.

16. Pagalbą budintiems globotojams, socialiniams globėjams, globėjams giminaičiams, šeimynų dalyviams, įtėviams teikia ir (ar) organizuoja globos centro specialistai: atestuoti darbuotojai, socialiniai darbuotojai, socialiniai pedagogai, psichologai, teisininkai, psichoterapeutai ir kiti specialistai.

17. Pagalbai budinčiam globotojui, socialiniam globėjui, globėjui giminaičiui, esant poreikiui – ir šeimynų dalyviams, įtėviams, koordinuoti globos centro vadovas ar jo įgaliotas asmuo

paskiria globos koordinatorių. Globos koordinatorius skiriamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo globos centro ir budinčio globotojo tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutarties pasirašymo dienos ar nuo socialinio globėjo, globėjo giminaičio paskyrimo dienos, ar nuo šeimos įsteigimo dienos, ar nuo tėvio (-ių) gauto rašytinio prašymo teikti pagalbą dienos.

18. Globos koordinatorius organizuoja pagalbą budinčiam globotojui, socialiniam globėjui, globėjui giminaičiui, šeimos dalyviams, tėviams ir jų prižiūrimiems, globojamiems (rūpinamiems) vaikams, įvaikiams, bendradarbiaudamas su kitomis socialinių paslaugų, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigomis, kitais globos centro specialistais, sudarydamas sąlygas vaikui palaikyti ryšį su broliais, seserimis, biologiniais tėvais, derindamas teikiamas paslaugas ir pagalbą biologinei vaiko šeimai su socialiniais darbuotojais, teikiančias paslaugas šeimai.

19. Globos koordinatorius tvarko kiekvieno budinčio globotojo, socialinio globėjo, globėjo giminaičio, šeimos dalyvių, tėvių, bylą, kurioje fiksuojami (protokoluojami) susitikimai, dalyvavusieji susitikime asmenys, data, susitikimų turinys, susitarimai, jei jie buvo sudaryti, susitarimų vykdymo terminai, įsivertinimai ir kita darbui svarbi informacija.

20. Globos koordinatorius, koordinuodamas pagalbą budintiems globotojams:

20.1. kartu su budinčiu globotoju sudaro individualios pagalbos vaikui planą;

20.2. reguliariai (ne rečiau kaip vieną kartą per dvi savaites, intensyvios pagalbos atvejais – ne rečiau kaip 1–2 kartus per savaitę) teikia individualias konsultacijas budinčiam globotojui. Esant poreikiui individualios konsultacijos gali būti organizuojamos dažniau;

20.3. palaiko ryšį su budinčiu globotoju ir jo prižiūrimais vaikais tiesiogiai ir (ar) elektroninio ryšio priemonėmis;

20.4. reguliariai organizuoja psichologo konsultacijas vaikui ir budinčiam globotojui. Vaiką gražinus į biologinę šeimą, nustačius vaikui nuolatinę globą (rūpybą) ir (ar) pakeitus budintį globotoją, per pirmas 2 savaites po šio fakto budinčiam globotojui rekomenduojama suteikti 2–5 papildomas psichologo konsultacijas;

20.5. organizuoja kitų specialistų pagalbą, atsižvelgdamas į atsirandančius vaiko poreikius (pvz.: logopedų, specialiųjų pedagogų, teisininkų, psichoterapeutų paslaugas, vaiko neformaliojo ugdymo ar užimtumo paslaugas), kartu su budinčiu globotoju užtikrina švietimo pagalbos, sveikatos priežiūros ar kitų paslaugų teikimą budinčio globotojo prižiūrimiems vaikams;

20.6. atsižvelgdamas į budinčio globotojo ir (ar) individualius vaiko poreikius, tarpininkauja jam ir vaikui kitose institucijose;

20.7. organizuoja profesinės kompetencijos tobulinimą ir supervizijas budintiems globotojams;

20.8. teikia informaciją budinčiam globotojui apie darbą su biologine vaiko šeima ir padeda vaikui pasiruošti susitikimui su biologine šeima.

21. Globos koordinatorius, koordinuodamas pagalbą socialiniams globėjams:

21.1. kartu su socialiniu globėju sudaro individualios pagalbos vaikui planą;

21.2. reguliariai teikia individualias konsultacijas socialiniam globėjui ne rečiau kaip vieną kartą per tris savaites (kriziniais atvejais – ne rečiau kaip 1-2 kartus per savaitę), o jei vaikui nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) – ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį. Esant poreikiui individualios konsultacijos gali būti organizuojamos dažniau;

21.3. palaiko ryšį su socialiniais globėjais ir jų globojamais (rūpinamais) vaikais tiesiogiai ir (ar) elektroninio ryšio priemonėmis;

21.4. reguliariai organizuoja ar teikia psichologo konsultacijas vaikui ir socialiniam globėjui. Vaiką gražinus į biologinę šeimą, pakeitus globėją (rūpintoją), per pirmas 2 savaites po šio fakto socialiniam globėjui rekomenduojama suteikti 2–5 papildomas psichologo konsultacijas;

21.5. teikia informaciją socialiniam globėjui apie darbą, vykstantį su biologine vaiko šeima, ir esant poreikiui padeda vaikui pasiruošti susitikimui su biologine šeima;

21.6. esant poreikiui padeda socialiniams globėjams pasiruošti atstovauti vaikui teisėsaugos ar kitose institucijose;

21.7. atsižvelgdamas į individualius socialinio globėjo ir (ar) vaiko poreikius, tarpininkauja jam ir vaikui kitose institucijose.

22. Globos koordinatorius, koordinuodamas pagalbą globėjams giminaičiams, šeimynų dalyviams:

22.1. reguliariai, ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį, teikia individualias konsultacijas, o jei vaikui nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) – ne rečiau kaip 1 kartą per 2 mėnesius. Esant poreikiui individualios konsultacijos gali būti organizuojamas dažniau;

22.2. palaiko ryšį su globėjais giminaičiais, šeimynų dalyviais ir jų globojamais (rūpinamais) vaikais (pvz.: telefonu, elektoriniu paštu);

22.3. esant poreikiui, kai reikalinga intensyvi pagalba, sudaro individualios pagalbos vaikui planą ir padeda parinkti, suplanuoti bei organizuoti reikalingų paslaugų globėjui giminaičiui ir globojamam (rūpinamam) vaikui teikimą, prižiūri paslaugų teikimo eigą ir nuolat vertina jų poveikį;

22.4. esant poreikiui ir galimybei, gali organizuoti ar teikti psichologo konsultacijas globėjui giminaičiui, šeimynos dalyviams.

23. Globos koordinatorius, koordinuodamas pagalbą tėvams, jų prašymu konsultuoja tėvius, organizuoja individualią ir grupinę psichosocialinę pagalbą.

24. Maksimalus vaikų, prižiūrimų budinčių globotojų, laikinai globojamų (rūpinamų) socialinių globėjų, globėjų giminaičių, atvejų skaičius, tenkantis vienam globos koordinatoriui, yra 30–40, iš jų rekomenduojami ne daugiau kaip 5 intensyvios pagalbos koordinavimo atvejai.

25. Rekomenduojama, kad vienas psichologas per dieną teiktų ne daugiau kaip 4 individualias konsultacijas, o psichologinę pagalbą budinčiam globotojui, socialiniam globėjui ir jo prižiūrimam, globojamam (rūpinamam) vaikui teiktų skirtingi specialistai.

26. Globos centras gali teikti paslaugas bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojams, jei šių institucijų administracijos ar steigėjai raštu kreipiasi dėl paslaugų teikimo.

27. Globos centras, teikdamas ar organizuodamas paslaugas bendruomeninių globos namų darbuotojams, gali teikti ir (ar) organizuoti:

27.1. individualias ir (ar) grupines konsultacijas socialiniams darbuotojams (socialiniams pedagogams);

27.2. periodinius tęstinius mokymus, savitarpio pagalbos grupes, grupinius užsiėmimus, dalijimosi patirtimi susitikimus, seminarus, atsižvelgdamas į bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojų poreikius.

28. Globos centras budintiems globotojams, socialiniams globėjams, esant poreikiui ir galimybei – globėjams giminaičiams ir tėvams teikia ar organizuoja intensyvią pagalbą:

28.1. naujai apgyvendinus vaiką, įvaikį (iki 30 kalendorinių dienų nuo vaiko, įvaikio apgyvendinimo dienos) budinčio globotojo, socialinio globėjo, globėjo giminaičio, tėvių šeimoje;

28.2. kriziniu atveju (kol krizė bus įveikta) – vaiko, įvaikio priežiūros, globos (rūpybos) metu.

29. Intensyvią pagalbą pagal poreikį gali teikti globos centro specialistai: globos koordinatorius, psichologas, socialiniai darbuotojai, atestuoti darbuotojai, kiti specialistai.

30. Specialistai, teikdami intensyvią pagalbą, derina savo veiksmus, konsultuoja budinčius globotojus, socialinius globėjus, globėjus giminaičius, tėvius ne rečiau kaip 1-2 kartus per savaitę. Esant poreikiui individualios konsultacijos gali būti organizuojamos dažniau ar derinamos su kitų specialistų teikiama pagalba, atsižvelgiant į individualius budinčio globotojo, socialinio globėjo, globėjo giminaičio, šeimynos dalyvio, tėvio ir (ar) vaiko, įvaikio poreikius.

31. Budintiems globotojams, esant poreikiui ir galimybės, socialiniams globėjams, globėjams giminaičiams, globos centras organizuoja laikino atokvėpio paslaugas, kurios teikiamos budinčio globotojo, socialinio globėjo, globėjo giminaičio ir globos centro rašytiniu susitarimu. Laikino atokvėpio paslaugos trukmė – iki 30 kalendorinių dienų per metus, išskyrus nenumatytus atvejus (pvz.: budinčio globotojo, socialinio globėjo, globėjo giminaičio liga, artimojo mirtis).

32. Laikino atokvėpio paslaugų budinčiam globotojui suteikimo tvarka nustatoma sutartyje. Budintis globotojas, socialinis globėjas, globėjas giminaitis, pageidaujantis gauti laikino atokvėpio paslaugą (išskyrus nenumatytus atvejus, pvz.: budinčio globotojo, socialinio globėjo, globėjo giminaičio liga, artimojo mirtis) pateikia globos centrui prašymą raštu ne vėliau kaip prieš 60 kalendorinių dienų iki prašyme nurodytos laikino atokvėpio paslaugos pradžios datos. Globos centras, gavęs prašymą dėl laikino atokvėpio paslaugos, per 14 kalendorinių dienų įvertina prašymą ir raštu informuoja budintį globotoją, socialinį globėją, globėją giminaitį apie galimybę suteikti laikino atokvėpio paslaugą. Jei laikino atokvėpio paslauga nesuteikiama, nurodomos nesuteikimo priežastys. Budinčiam globotojui laikino atokvėpio paslauga negali būti nesuteikta dėl globos centro finansinių išteklių ar paslaugų trūkumo savivaldybėje.

33. Globos centras organizuoja budinčių globotojų, socialinių globėjų, globėjų giminaičių, įtėvių savitarpio pagalbos grupes. Rekomenduojama jas organizuoti ne rečiau kaip kartą per du mėnesius. Savitarpio pagalbos grupės gali būti organizuojamos ir dažniau, atsižvelgiant į jų narių poreikius.

V SKYRIUS

GLOBOS CENTRO, BUDINČIO GLOBOTOJO IR SOCIALINIO GLOBĖJO VEIKLOS FINANSAVIMAS

34. Vaiko priežiūra budinčio globotojo, socialinio globėjo šeimoje ir globos centre finansuojama iš Savivaldybės biudžeto lėšų, skirtų socialinėms paslaugoms finansuoti, valstybės biudžeto lėšų, skirtų vaikų globos (rūpybos) išmokoms pagal Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymą (toliau – Išmokų vaikams įstatymas) mokėti, ir kitų teisėtai įgytų lėšų.

35. Tuo atveju, jei globos centras neturi galimybės apgyvendinti vaiko budinčio globotojo šeimoje, Savivaldybės administracija gali pirkti ar finansuoti paslaugas iš kitų ne savivaldybės pavaldumo socialinių paslaugų įstaigų – globos centrų, sudarydama su jomis socialinių paslaugų teikimo ir finansavimo sutartis. Aprašo 36.1. – 36.5 papunkčiuose nurodytos išmokos socialinių paslaugų įstaigai neskiriamos.

36. Globos centras budinčiam globotojui sutartyje nustatytais terminais moka toliau nurodytas išmokas, kurios pervedamos į budinčio globotojo nurodytą asmeninę sąskaitą:

36.1. tais atvejais, kai šeimoje nėra apgyvendintas nei vienas vaikas, budinčiam globotojui mokamas 1 minimalios mėnesinės algos (toliau – MMA) dydžio atlygis per mėnesį, atokvėpio (atostogų) metu mokami atostoginiai teisės aktų nustatyta tvarka;

36.2. už vieno vaiko priežiūrą budinčiam globotojui mokamas 1,5 MMA dydžio atlygis, už kūdikio arba vieno vaiko su negalia priežiūrą – 1,75 MMA dydžio atlygis per mėnesį;

36.3. už kiekvieno kito vaiko priežiūrą budinčiam globotojui mokamas 0,25 MMA dydžio atlygis, už kiekvieno kito kūdikio ar vaiko su negalia priežiūrą – 0,5 MMA dydžio atlygis per mėnesį;

36.4. pagalbos pinigus už vaikų priežiūrą budinčio globotojo šeimoje:

36.4.1. už vieną vaiką – 3 bazinių socialinių išmokų (toliau – BSI) dydžio per mėnesį;

36.4.2. už du vaikus – 5 BSI dydžio per mėnesį;

36.4.3. už tris vaikus – 8 BSI dydžio per mėnesį;

36.4.4. už kiekvieną vaiką iki 3 metų – papildomai 1 BSI dydžio per mėnesį;

36.5. 4 BSI dydžio vienkartinę išmoką vaiko apgyvendinimui skirtai vietai įkurti. Išmoka naudojama vaiko gyvenimo sąlygoms pritaikyti, įsigyti būtiniausiems daiktams, namų apyvokos reikmenims, taip pat kitoms einamosioms išlaidoms, susijusioms su prižiūrimo vaiko poreikių tenkinimu. Ji mokama už kiekvieną įkurtą vaiko apgyvendinimui skirtą vietą pas budintį globotoją ar socialinį globėją ir pervedama į pareiškėjo nurodytą sąskaitą per 5 darbo dienas nuo įsakymo priėmimo dienos. Vienkartinė išmoka grąžinama, jeigu sutartis su budinčiu globotoju nutraukiama nepraėjus trijų mėnesių nuo sutarties pasirašymo dienos laikotarpiui;

36.6. vaiko globos (rūpybos) išmokas, mokamas Išmokų vaikams įstatymo nustatyta tvarka;

36.7. vaiko globos (rūpybos) išmokų tikslinius priedus, mokamus Išmokų vaikams įstatymo nustatyta tvarka;

36.8. išmokas vaikui, mokamas Išmokų vaikams įstatymo nustatyta tvarka, vaikui skirtą slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją, mokamą pagal Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymą, ir kitas išmokas, jei teisė gauti šias išmokas vaikui ir globėjui (rūpintojui) numatyta įstatymuose.

37. Vaiko globos (rūpybos) išmokų tikslinius priedus globos centras naudoja papildomai pagalbai vaikui (pvz., logopedo, psichiatro, vaiko neformaliojo ugdymo ar užimtumo paslaugoms) ir (ar) pagalbai budinčiam globotojui (pvz.: psichoterapijai, supervizijai, profesinės kompetencijos ugdymui) teikti, jų neperduodamas budinčiam globotojui, jei tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartyje nenumatyta kitaip.

38. Socialiniam globėjui, už vaiko laikiną ar nuolatinę globą (rūpybą), mokami pagalbos pinigai, kurių dydis yra 300 eurų per mėnesį už vieną vaiką.

39. Socialiniam globėjui (išskyrus nuolatiniam vaiko globėjui), veiklą vykdančiam pagal individualios veiklos pažymą, už vaiko priežiūrą šeimoje, sutartyje su globos centru nustatytomis sąlygomis mokamas šio Aprašo 36 punkte numatytų dydžių atlygis bei išmokos ir šio Aprašo 38 punkte nustatyto dydžio pagalbos pinigai nemokami.

40. Atlygis budinčiam globotojui ir socialiniam globėjui už vaikų priežiūrą mokamas globos centro ir budinčio globotojo tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo laikotarpiu.

41. Pagalbos pinigai ir vienkartinė išmoka vaiko apgyvendinimui skirtai vietai įkurti, socialiniam globėjui ar budinčiam globotojui skiriami ir mokami Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu.

42. Socialinis globėjas ar budintis globotojas, dėl pagalbos pinigų skyrimo kreipiasi į Socialinės paramos skyrių ir pateikia šiuos dokumentus:

42.1. sutikimą;

42.2. asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą;

42.3. globojamo (rūpinamo) vaiko gimimo liudijimą;

42.4. dokumento dėl laikinosios (nuolatinės) globos vaikui nustatymo kopiją arba tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutarties kopiją.

43. Šio Aprašo 42 punkte nurodyti dokumentai gali būti pateikti globos centrui, kuris gautus dokumentus persiunčia Socialinės paramos skyriui.

44. Pagalbos pinigai už vaiko globą (rūpybą) ar priežiūrą skiriami ir mokami:

44.1. globėjui (rūpintojui), kai vaiko laikinoji globa (rūpyba) nustatyta Socialinės paramos skyriaus teikimu, o nuolatinė globa (rūpyba) – Tarnybos teritorinio skyriaus teikimu ir negaunančiam pagalbos pinigų kitoje savivaldybėje;

44.2. esant globos centro teigiamai išvadai apie vaikus globojančios (prižiūrinčios) šeimos tinkamumą globoti (rūpintis) ir prižiūrėti vaiką (-us);

44.3. iki globojamam (rūpinamam) vaikui sukaks 18 metų.

Jei rūpinamas vaikas, sulaukęs pilnametystės, toliau gyvena ar deklaruoja savo gyvenamąją vietą pas buvusį socialinį globėją, kuriam Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu buvo skirti pagalbos pinigai už globojamą (rūpinamą) giminystės ryšiais nesusietą vaiką, ir mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, formaliojo profesinio mokymo programą, specialiųjų ugdymosi poreikių programą, ar studijuojantis aukštojoje mokykloje pagal dienos studijų formos nuosekliųjų studijų programą ar nuolatinės studijų formos programą, buvęs socialinis globėjas gali kreiptis į Savivaldybės administraciją dėl pagalbos pinigų skyrimo buvusio rūpintinio mokymosi laikotarpiu, bet ne ilgiau kaip iki jam sukaks 24 metai. Buvęs socialinis globėjas Socialinės paramos skyriui turi pateikti laisvos formos prašymą skirti pagalbos pinigus ir pažymą iš ugdymo įstaigos, patvirtinančią, kad asmuo tikrai joje mokosi. Šiuo atveju pagalbos pinigai skiriami nuo prašymo Savivaldybės administracijoje gavimo dienos iki einamųjų metų mokslo metų pabaigos (rugpjūčio 31 d.);

44.4. nuo laikinosios globos (rūpybos) nustatymo Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu ar nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo teismo sprendimu/nutartimi, ar vaikus prižiūrinčioms šeimoms – nuo vaiko apgyvendinimo šeimoje dienos, vadovaujantis Vaiko laikino apgyvendinimo aktu, tačiau ne daugiau kaip už 6 praėjusius mėnesius nuo prašymo dėl pagalbos pinigų skyrimo Savivaldybėje gavimo dienos.

45. Pagalbos pinigai už vaiko globą (rūpybą) socialiniam globėjui neskiriami ir nemokami jam išvykus gyventi į kitą valstybę.

46. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų dėl pagalbos pinigų skyrimo/neskyrimo ir mokėjimo nutraukimo projektus rengia ir teikia juos derinti Socialinės paramos skyriaus atsakingas darbuotojas.

47. Socialinės paramos skyriaus atsakingas darbuotojas įsakymo dėl pagalbos pinigų skyrimo ar mokėjimo nutraukimo kopijas nedelsdamas perduoda Savivaldybės administracijos Buhalterinės apskaitos skyriui (toliau – Buhalterinės apskaitos skyrius) ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas išsiunčia pagalbos pinigų gavėjui, taip pat įsakymo kopija saugoma Socialinės paramos skyriaus sudarytoje vaiko asmens byloje. Duomenys apie pagalbos pinigų skyrimą, neskyrimą ar nutraukimą suvedami į Socialinės paramos informacinę sistemą (SPIS) ir Socialinės paramos apskaitos sistemos „PARAMA” duomenų bazę.

48. Vienkartinė išmoka pervedama į pareiškėjo nurodytą sąskaitą per 5 darbo dienas nuo įsakymo priėmimo dienos.

49. Pagalbos pinigai mokami už praėjusį mėnesį ir pervedami į pagalbos pinigų gavėjo asmeninę sąskaitą banke kiekvieną mėnesį iki 25 dienos.

50. Pagalbos pinigų mokėjimo dydis už ne visą mėnesį teikiamą globą (rūpybą) ar priežiūrą yra nustatomas proporcingai teikiamos globos (rūpybos) ar priežiūros trukmei.

51. Pagalbos pinigų gavėjas turi teisę atsisakyti pagalbos pinigų, pateikęs Socialinės paramos skyriui prašymą dėl pagalbos pinigų mokėjimo nutraukimo.

52. Pagalbos pinigai skiriami socialinio globėjo, budinčio globotojo ir/ar globojamo (rūpinamo), prižiūrimo vaiko poreikiams tenkinti. Pagalbos pinigai neįskaičiuojami į šeimos (asmens) pajamas.

53. Globos centras turi teisę prašyti budinčių globotojų ir socialinių globėjų, vykdančių veiklą pagal individualios veiklos pažymą, pateikti išlaidas pagrindžiančius dokumentus sutartyje nustatyta tvarka.

54. Dėl vaikui skirtų išmokų (vaiko globos (rūpybos) išmokos, išmokos vaikui ar vaiko globos (rūpybos) išmokos tikslinio priedo, jei numatyta sutartyje) gavimo budintis globotojas ir socialinis globėjas, vykdamasis veiklą pagal individualios veiklos pažymą, globos centrui pateikia patvirtintos formos paslaugų suteikimo aktą (akto formą tvirtina globos centro vadovo) ne vėliau kaip kito mėnesio antrąją darbo dieną. Išmoka skaičiuojama proporcingai dienų, kurias vaikas gyvena budinčio globotojo ar socialinio globėjo šeimoje, skaičiui.

55. Išmokos, numatytos Aprašo 36.1 – 36.5 papunkčiuose, mokamos sutarties galiojimo laikotarpiu. Tais atvejais, kai sutartį sudaro sutuoktiniai, išmokos mokamos tik vienam iš jų.

56. Išmokos, nurodytos Aprašo 36.1. – 36.3. papunkčiuose, yra įskaitomos į šeimos gaunamas pajamas.

57. Vienkartinės išmokos, globos (rūpybos) ir kitų išmokų vaikui naudojimą pagal paskirtį budinčio globotojo ir socialinio globėjo šeimose prižiūri ir kontroliuoja globos centras, įstaigos vadovo patvirtinta tvarka.

58. Atlygis, pagalbos pinigai ir vienkartinė išmoka vaiko apgyvendinimui skirtai vietai įkurti yra mokamos iš Savivaldybės biudžeto lėšų.

VI SKYRIUS

GLOBOS CENTRO VEIKLOS KOKYBĖS PRIEŽIŪRA

59. Globos centras periodiškai ne rečiau kaip vieną kartą kas 6 mėnesius vykdo budinčio globotojo, socialinio globėjo, globėjo giminaičio vykdomos veiklos kokybės vertinimą pagal GIMK programas ir globos centro vadovo nustatytą tvarką.

60. Pirmasis budinčio globotojo, socialinio globėjo, globėjo giminaičio veiklos vertinimas vykdomas praėjus 6 mėnesiams nuo budinčio globotojo, socialinio globėjo, globėjo giminaičio veiklos pradžios.

61. Kilus įtarimui dėl budinčio globotojo, socialinio globėjo, globėjo giminaičio veiklos, galimai neatitinkančios geriausių vaiko interesų, globos koordinatorius nedelsdamas, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo įtarimo dienos, imasi aktyvių veiksmų dėl jų veiklos kokybės užtikrinimo. Globos koordinatorius ar kitas globos centro specialistas privalo per 2 darbo dienas nuo įtarimo dienos raštu informuoti Tarnybos teritorinį skyrių apie budinčio globotojo, socialinio globėjo, globėjo giminaičio netinkamumą vykdyti veiklą.

62. Globos centras iki einamųjų metų kovo 1 d. teikia veiklos ataskaitas už praeitus metus Socialinės paramos skyriui.

63. Kitas globos centro funkcijas, pagalbos budintiems globotojams, socialiniams globėjams, globėjams, tėviams, bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojams koordinavimą ir teikimą bei globos centro veiklos kokybės priežiūrą reglamentuoja Globos centro veiklos ir vaiko budinčio globotojo vykdomos priežiūros organizavimo ir kokybės priežiūros tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. sausio 19 d. įsakymu A1-28 „Dėl globos centro veiklos ir vaiko budinčio globotojo vykdomos priežiūros organizavimo ir kokybės priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

64. Sutartis gali būti keičiama ar nutraukiama budinčio globotojo iniciatyva, prieš tai globos centrą įspėjus ne vėliau kaip prieš 30 kalendorinių dienų, jei šeimoje nėra laikinai apgyvendinto ir prižiūrimo vaiko ir ne vėliau kaip prieš 90 kalendorinių dienų, jei šeimoje yra prižiūrimų vaikų, išskyrus atvejus, kai vaiko laikinoji globa baigiasi anksčiau šio termino.

65. Globos centras sutartį gali nutraukti vienašališkai:

65.1. kai paaiškėja budinčio globotojo ar jo aplinkos asmenų bet kokios rūšies smurtas prieš vaiką ar nustatomi kiti vaiko teisių pažeidimai šeimoje, iš anksto neįspėjęs budinčio globotojo;

65.2. kai budintis globotojas nevykdo Apraše nustatytų reikalavimų ir sutartyje numatytų įsipareigojimų;

65.3. kai budintis globotojas be pateisinamos priežasties atsisako apgyvendinti ir prižiūrėti vaiką;

65.4. kai budinčio globotojo šeimoje daugiau nei tris mėnesius nebuvo laikinai apgyvendintas nė vienas vaikas;

65.5. kai budintis globotojas išvyksta gyventi į kitą savivaldybę ar valstybę;

65.6. kitais nenumatytais atvejais.

66. Apie sutarties nutraukimą budintis globotojas informuojamas raštu.

67. Sutartis gali būti keičiama tik raštišku šalių susitarimu.

68. Globos centras iki einamųjų metų kovo 1 dienos teikia veiklos ataskaitas už praeitus metus valstybinei vaiko teisių apsaugos institucijai ir Savivaldybės administracijai.

69. Šio Aprašo įgyvendinimą kontroliuoja Savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo.
